

הוצאת עין הרע בעופרת
סעודות אמנים,
ערבי הפרשות חלה:
שלוחה: 03-50-111-50

להקדשת ימי לימוד, סעודה לאברכים
ולזכות בהחזקת לומדי התורה:

03-50-111-50

**האם מומלץ להביא הרבה ילדים לעולם?
הרב אליהו רבי - ראש הכולל**

חלציו. יודע שילדים זה אכן ברכה, וככל שירבה ויביאם לעולם יעשה אך טוב וחסד לו ולהם.
אדם שטוב לו, אדם שמצליח להקים בית שהוא בעצם 'ארמון פלאים', שכל החוסים בצלו מאושרים ושמהים ללא הרף, ירצה למלא את הארמון הזה בעוד הרבה יוצאי חלציים שיצטרפו לאושר 'האבסולוטי' הזה.

נמצא, ששני הצדדים צודקים - גם הממאנים בריבוי הילודה וגם התומכים בה, כי הא בהא תליא. אם אתה ממאן, זה אומר שאתה מבין שיותר משני ילדים עלולים לחיות בסבל בצל קורתך, ואתה אכן צודק...
אולם, יש כאן משהו עמוק יותר.

ננסה יחד להבין מה ההיגיון בכך שזוג, הנושאים זה את זה, מחליטים להביא ילדים לעולם? והלא אף אדם לא יוכל להתחייב לאושר אמיתי לבנו, אף אדם לא יוכל להתחייב שלא תפרוץ מלחמה, ושלא תהיינה שנות בצורת. אף אדם לא יוכל להתחייב למקומות לימודים טובים ואיכותיים לילדיו כבוא העת, אף אדם לא יוכל להתחייב לאושר. יתירה מזו, 'אָדָם לְעֵמֶל יוֹלֵד' (איוב ה, ז), 'בְּזֵעַת אֶפְיָךְ תֹּאכַל לֶחֶם' (בראשית ג, יט), עולמנו זה מלא במהמורות ובניסיונות ובמלחמות פנימיות וחיזוניות. לאיזה עולם, אם כך, אתה מביא את בניך?
אם אתה תושב ארץ ישראל, השאלה רק מכפילה את עצמה. האם אתה יודע מה יהיה מצבה של הארץ בעשורים הקרובים? האם אתה יודע מה עלול לעלות בגורלה מול 'החמאס', מול 'החיזבאללה' ואפילו מול 'דעאש'? האם אתה יכול להתחייב ליציבות כלכלית מול כל האויבים מבית ומחוץ? אתה יודע מראש מה יהיו גזירותיו של שר האוצר הבא? אתה יכול לנבא מי יהיה שר הכלכלה?

התשובה היא אחת - בלי אמונה לא שייך להביא לעולם אפילו ילד אחד, כי אתה באמת עושה עוול לאותו ילוד. ולעומת זאת, אם אתה עושה זאת מתוך אמונה, אם אתה עושה זאת מתוך שלווה נפש הנובעת מהיכרותך את דרכי האלוקים ואמונתך בהן, ואתה יודע שהקדוש ברוך הוא 'הכל יכול' ושהוא היודע טוב יותר ממך ומילדיך מה טוב להם, ואת זה עושה ויעשה למענם. בהבנה כזו, לא רק שחסד להביא לעולם את אותו בן או שניים, אלא המקסימום האפשרי הוא המקסימום של החסד אותו תוכל לעשות ליוצאי חלצייך.

הברכה בריבוי הילדים, היא ברכה לאדם שיודע להכיל את אותה ברכה. מי שטרם זכה לכך, טוב יעשה גם לו וגם לאחרים אילו ימתין עם ברכת שמים זו עד שילמד ידע וישכיל להכילה.
כולנו, ברוך ה', כל השותפים לבמה מכובדת זו, יודעים ולומדים יום יום ושעה שעה להכיל את ברכות ה'. מתחזקים באמונה, לומדים יום יום מהו 'שלוש בית', מהו 'חינוך ילדים', ומה תפקידנו בעולמנו. זוכים ומגדלים ילדים מאושרים, ילדים שזוכים להבין את מקומם ואת חלקם בעולם הזה, ילדים שיודעים לקבל גם את מהמורות החיים בשמחה בחיוך ובהבנה, ילדים שזוכים לראות השגחה פרטית בכל תהלוכותיהם. לנו, אכן, ברכת ה' היא 'הַבְּנֵה נַחֲלֵת ה' בְּנֵים שְׂכָר פְּרֵי הַבְּטָן' (תהלים קכז, ג).

זכה ה' את כולנו, שתקויים בנו ברכת פרשת השבוע 'וְאֶהְיֶה וְכַרְכָּךְ וְהָרְבֵךְ'. ונזכה להשכיל ולקבל את הכלים הטובים לריבוי לעבודתו יתברך, ונזכה להיות אנו אלו הזוכים להרחיב גבולנו בבנים ובנות עבדי ה' נאמנים וטובים. ונזכה לגדלם לתורה, לחופה, למצוות ולמעשים טובים, בנחת, שלווה, שמחה ומילוי כל המשאלות לעבודת ה' יתברך, אמן.
ברוכים תהיו!

ישנן דעות חלוקות בעם ישראל, ואני מתכוון לרובים הגשמיים הגבוהים והנמוכים בעם, בכל הקשור לילודה. ישנם הטוענים, כי ילדים זה שמחה, ילדים זו ברכה, וככל שירבה האדם להביא ילדים לעולם כך יוטב לו ולהם עד עולם... וישנם הסוברים, כי יש להביא ילדים לאוויר העולם במידה במשקל ובמשורה. יש לבטח את עתידם, לבטח את מקורות ההכנסה מהם יחיו, ואפילו להוסיף ולבטח את מנת ורמת המשכל שתהיינה בידי ההורים להעניק להם.

היום נדון יחד בשאלה זו, כהרגלנו לדון בדברים הנוגעים באמת ובכך, פרשתנו מלאת הברכות, פרשת עקב, פותחת במילים 'וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה, וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם, וְשָׁמַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם' (דברים ז, יב). וכאן בתחילתו של צרור ברכות אותו מנחית בורא העולם באהבה על עמו ישראל, הוא פותח בשלוש מילים: 'וְאֶהְיֶה לְךָ, וְיִבְרָכְךָ, וְיִהְיֶה לְךָ' (שם, יג).

את המילה 'וְאֶהְיֶה לְךָ' כולנו מבינים. משמעותה היא שתזכה להיות אהוב על ידי בורא העולם, ברכה שאין לך גדולה ממנה. 'וְיִבְרָכְךָ' - הכמשך ישיר לאהבתו של בורא עולם, שכוננתה - תזכה לברכתו. ושוב, מה לנו ברכה גדולה מזו? אולם, כאן אנו מגיעים לברכה השלישית הכלולה במילה 'וְיִהְיֶה לְךָ', מה זאת אומרת 'וְיִהְיֶה לְךָ'? אומר הקדוש ברוך הוא "אזכה אותך להתרבות, אזכה אותך לבנים ובנות רבים שגם אותם אזכה להביא בנים ובנות רבים לעולם".

מדברי הכתוב משמע ומבואר שלהתרבות זו ברכה. לאמר, ככל שיהיו לך ילדים רבים יותר תהיה זו ברכה גדולה יותר.
וכאן נשאלת השאלה - האם על פי דברי הפסוק נוכל להכריע את המחלוקת הקיימת בין המון העם בקשר לכמות ואיכות הילודה או שמא אין די בפסוק זה בכדי להכריע?

ובכן, באופן מפתיע, נפסוק ונאמר ששני הצדדים צודקים במאת האחוזים. גם אותם הטוענים שריבוי הילודה בישראל טוב ונפלא הוא צודקים, בעוד שגם אותם הטוענים שריבוי הילודה מוביל לאסון צודקים גם הם, ונבהיר את הדברים.
הגמרא במסכת עבודה זרה (ה' ע"א) אומרת: 'אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף'. ומפרש רש"י במקום שישנו מקום בשמים הנקרא 'גוף', אשר בו שוכנות נשמותיהם של כל התינוקות האמורים להיוולד בעתיד. ובטרם נשלחו כל אותן נשמות לגופים חדשים בעולמנו זה, לא יבוא מלך המשיח. ביאור הדברים - שככל שזכית להביא עוד ועוד ילדים לעולם, זכית לקרב את הגאולה, גאולה פרטית לך ולבני משפחתך, וגאולה לכל העולם כולו. כך שגם מכאן מבואר שריבוי הילודה ברכה הוא לעם ישראל ולעולם כולו.

אולם, עדיין אנו מצדיקים את אותם המואסים בכך וטוענים שריבוי הילודה הוא אסון, הוא ונסכיר ונבהיר את הדברים.
אדם שחי בבית בו מצב רוחו ואמונתו והשקפתו על החיים תלויים במצבו הכלכלי, תלויים במצבו הרגשי המשתנה, ותלויים בשלום הבית שלו, אשר המחוג בו משתנה לפי הנתונים הניל, ברור והגיוני שצודק הוא בכך שגרוע להביא מספר רב של ילדים לעולם. לאיזה עולם יגיעו אותם ילדים? איזה הבטחה הוא יכול להבטיח להם בעת היוולדם, מה הוא יוכל לעשות למענם ככל שהדברים לא יהיו תלויים בו?

לעומתו, האדם שיודע שבניו יהיו מאושרים בין במצב כלכלי טוב ובין במצב כלכלי טוב מאד... ששלום הבית שלו יהיה לעולם יציב, ושרגשותיו לעולם יהיו שופעים ומלאים בנתינה לבניו וליוצאי

אתר האינטרנט החדש והמפואר של מוסדות מורנו הרב חיים רבי
www.haravrabi.co.il

בא להיות חלק מקהילה רוחנית גדולה
וואטסאפ החיזוק היומי
052-7680007

שאל את הרב

שאלות ותשובות שנשאלו באתר המוסדות ונענו ע"י מורנו הרב שליט"א
www.haravrabi.co.il | שליחת שאלות למדור - דרך האתר

המטרה הכול נשכת. היא משקרת והרבה עובדת עלי (כבר לא נשאר לי אמון) ומתחצפת אליי.

לפעמים כאשר היא רוצה אין ילדה יותר טובה ממנה, היא ילדה מאוד נקייה - יש תמיד סדר וניקיון בחדרה, היא עוזרת לי בעבודות הבית וכו' - אבל רק כשהיא רוצה להשיג משהו. אני מאוד אוהבת את כל ילדיי, תמיד מתפללת אליהם ולא רוצה שהיחסים ביננו לא יהיו טובים... מה עלי לעשות כבוד הרב? והאם הרב יכול גם לברך אותה... שתמיד יראת ה' ואהבת התורה תהיה בליבה, שנזכה לראות נחת ב"ה.

תשובה: גיל ההתבגרות גיל קשה ומסוכן. והאמא צריכה להיות חכמה גדולה ויועצת חינוך מעולה כדי לגדל ולחזק את כל בני המשפחה.

יש להתבונן בכמה פרטים:

א. להתפלל הרבה. ולחשוב עליהם בתפילה. שתזכה... המתוקה ליראת שמים. לצניעות. לדרך ארץ. והתפילה עושה בשמים רעש גדול. ב. להשתדל עד כמה שאפשר להעניק לה ולשכח אותה. ולתת לה הרגשה שהיא הגדולה החכמה המבינה. וגם לשוחח איתה על עניינים של חכמה על מעשה חסד ועל מעשים טובים שזה יעזור לה בעתיד.

להשתדל כמה שפחות לבקש ממנה כעת. כאשר תרגיש הנערה שאוהבים אותה באמת. היא כבר תעשה כן מעצמה.

כאשר עשתה משהו בבית למשפחה לשבח את זה הרבה ולספר לאבא. היום... עזרה בבית. וטיפלה באחים הקטנים. והכל בזכותה. זה יתן לה כח להמשיך ולעשות.

בדור שלנו מאד חשוב לשבח ולחזק את בני המשפחה במעשים טובים שעושים. וזה יתן להם כח להמשיך.

ויהי רצון שתזכה... להיות אשת חיל יראת ה' בגשמיות ורוחניות לתפארת המשפחה אמן.

שאלה: שלום לרב, מה דעת הרב לגבי שיכחה אצל זיתים (הוריות י"ג). ראיתי שמרן הרב עובדיה כתב על זה פילפול בהליכות עולם אך אני לא הבנתי את ההכרע בכך וראיתי הרבה דעות בפוסקים כגון הרב יעב"ץ שאומר שמדובר בזיתים שהם חיים ולא כבושים. והרב כף החיים כתב שאם מכוון "אל אלוקים מצפץ" אז מועיל. ויש אומרים רק מי שאוכל כמות גדולה אז מצוי שיכחה. בקיצור אני לא יודע כיצד לנהוג. מה דעת הרב.

תשובה: בספר שבילי אמונה כתוב. זיתים מאכל בריא מאד. מסנן את הדם והורג התולעים שבמעיים. ולכן מי שנהנה מהזיתים ובפרט שהשם יתברך שיבח כן בשבעת המינים. ארץ זית שמן ודבש. ולכן כדאי לאכול זיתים. זה בריא ומועיל ומחזק.

כמוכן שיש לדבוק בתולעים ובפרט זיתים מגולגלים. כלומר בלי גרעין. שיש חשש לתולעים. וכן מבואר בספר בדיקת המזון כהליכה של הרב ויזא על פירות (חלק ב' דף 484). ע"ש להציל מהמכונה ניתן לספוג על קף החיים שציננת. לכוון ולסבול. ושומר מצוה לא ידע דבר רע. יש עוד פרטים בזה. ועיין בספר של רבנו שר התורה המון רבי חיים קייבסקי שליט"א מה שכתב בזה.

נמצא בתוך ד' אמות שלו. ועיין באורך בספר אשי ה' בזה.

שאלה: גוי שאביו יהודי, האם יש לו מעלה? **תשובה:** יתכן שאין מעלה, ואדרבא יש קטרוג על אביו (עיין חגיגה ט.). אבל אם זה להיפך (שאביו גוי ואמו יהודייה) יש לו זכות, כמו רב מרי בר רחל, שזה להיות "רב" מרי, בן תורה, ומינוהו לפרנס בבבל (עיין יבמות מה:). וכן בלק בן ציפור זכה שיצאו ממנו רות, ודוד המלך (נזיר כג:). וכן נגמר (גיסין נז:). מסופר על המן הרשע, וסיסרא וסנחריב שיצאו מהם בני תורה. ע"ש.

שאלה: שלום, פגשתי את כבוד הרב ב... הבן שלי בן 10 עולה לכיתה ה'. במהלך כיתה ב' הייתי מאוכזב מהבינה והחלטתי להעביר את הילד לתלמוד תורה... האם הרב ממליץ לי להעביר את הילד לתלמוד תורה אחר. השיקול שלי שהילד לא ירצה לעבור כל שנתיים בית ספר, ואולי לא יסמוך על המערכת החינוכית שכל שנתיים אני מעביר אותו מקום.

דבר נוסף, הבן שלי נמצא בשיעורי תורה כמעט כל יום - פעמיים בשבוע. ופעם בשבוע תהלים וכמוכן בשבת יש לו שני שיעורי תהלים [בנוסף למה שאני לומד איתו אבות ובנים שעה במוצ"ש - על החומר שלומד בתלמוד תורה] וכעת הם בשלבי סיומי הלימודים - נראה לי כי לא יהיה לו כ"כ חשק ללמוד.

האם הרב ממליץ לי להכריח אותו שנלמד ביחד בבית בנוסף? ואם כן, מה הרב ממליץ? ושאלה אחרונה, אם אין לו חשק ללמוד, כיצד אני יכול לשכנע אותו שכן ישב ללמוד? אציין שהוא בעיקר אוהב לשחק כדורגל ולא כ"כ נמשך ללימוד.

תשובה: זה מסוכן להעביר את הילד ממקום למקום. אם כעת בתלמוד תורה... הוא מרוצה ומסתדר אין צורך להעביר למקום. וזה שהוא לומד משניות זה מצוין. וכדאי לבקש מהמורה בתלמוד תורה שיעשה לתלמידים מבצע על אהבת התורה. וזה ישיפיע לטובה.

גם ההורים צריכים לחזק בילדים את אהבת התורה כדאי להבטיח לו פרסים. כמו חולצה חדשה לשבת. וכן נעליים טובות לקראת החגים. כפי הצורך והעניין לנצל את הנתינה לילדים שיהיה בזכות זה דבוק בתורה באמת. לא כדאי ללחוץ את הילדים בפרט שאין לו חשק. צריך להצמיד לו חונך גדול. שיועד להאהיב עליו את התורה. וזה עבודה גדולה. העיקר בעדינות ככל האפשר ולהראות לו דוגמה אישית ולהתפלל עליו.

שאלה: שלום כבוד הרב, יש לי בעיה אני לא מסתדרת עם אחת מכנותיי (בגיל התבגרות - בת 13.5). יש לנו הרבה ויכוחים למרות שאני מאוד משתדלת לוותר ולהעלים עין ולא להתווכח. האופי שלה מאוד קשה. לפעמים זה עולה לי בבריאות. כאשר היא צריכה משהוא היא משיגה אותו בכל מחיר - היא תכטיח לי הרים ונגעו את כל לאחר שהיא תשיג את

שאלה: שלום לכבוד הרב. רציתי לשאול האם אשה שצועקת על בעלה, פוגעת בו מילולית (לפעמים שבצדק ולפעמים שלא בצדק) ובעלה לא מבייש אותה ולא משיב לה חזרה, רק שותק ומבקש סליחה שזה קרה, ומשתדל להבא להשתפר, האם זה נקרא בגדר מה שאמרנו חז"ל הנעלבים ואינם עולבים?

האם זו נקראת אשה רעה שעליה התכוונו חז"ל שאינו רואה פני גהינם כיוון שמצערת אותו?

האם על אישה כזו אפשר לומר מאמר חז"ל, למי נושא עוון, למי שעובר על פשע? ומה ניתן לעשות? תודה לכבודו.

תשובה: בעל כזה הוא בעל טוב ומקיים את הנעלבים וכו' על ידי שהוא שותק ומבקש סליחה. ואשריו. ועל בעיה עם אשה כזאת ניתן לומר את מאמר חז"ל למי נושא עוון. למי שעובר על פשע.

אבל יתכן שאשה זו. אינה אשה רעה. אלא אשה מסכנה. כי יתכן שהבעל לא מראה לה חיבה ואהבה. כפי הצורך. ולכן היא צועקת וסובלת.

בעל אוהב. משבח מעודד ומחזק. ויודע לומר מלה טובה ומלות חיבה. ויודע לאהוב את אשתו יותר מההורים שלו. להורים מגיע כבוד ולאשתו אהבה. וכשזה חסר. האשה צועקת. זה מראה על בעיה פנימית שכואב לה. וכאשר הבעל ביקש סליחה. ועדיין אינו יודע מה המקור לכאב שלה. הסליחה שלו לא עולה לשמים. והוא בסכנה.

בסיכום: ניתן לעשות הרבה על ידי יחס הוגן לאשה. וגם אם הבעל חושב שהוא עושה מספיק. מכל מקום יתכן שלאשתו זה לא מספיק. וחובתו למלאות את החסר. וכמוכן להתפלל הרבה להשם יתברך. ולקבל הדרכה נכונה. ולה' הישועה.

שאלה: האם יש איסור יחוד עם אחות? והאם יש איסור נגיעה באחות?

תשובה: אין איסור יחוד עם אחותו. (גמ' קידושין פא:). ואין איסור נגיעה עם אחותו. כאשר אין זה נגיעה של חיבה. כמו לעורר ולהעיר וכמוכן על ידי בגד וכיוצא בזה. אבל נגיעה של חיבה אסור בהחלט. (אבן העזר סימן כ"א סעיף ד').

ולענין יחוד. אם רוצים לחיות כך בבית באופן קבוע. כי הוריהם אינם בבית וכיוצא בזה. יעשו שאלת חכם. כי יתכן שצריך הפסקה יום אחד כל חודש ימים. ועיין בספר המצוין והנחמד גן נעול. (פרק ב' סעיף ז'). שהביא כל הפרטים בזה.

שאלה: בבית הכנסת הקבוע שאני מתפלל בו יש אדם שמתפלל מאחורי, ומאריך בתפילת העמידה עד שמגיעים לעלינו לשבח, כיצד עלי לנהוג?

תשובה: עצה טובה להתקפל ולעבור למקום אחר, ובזכות היותו וההכנעה לחברו, תפילתו תעלה עד כסא הכבוד ואשריו ואשרי חלקו. אגב, יש מתירים לפסוע אם השני שמאחוריו

מתכוננים לבין הזמנים?
מה עם ביטוח???
ביטוח חיים לחופש!

כבר נרשמו
למעלה מ-150 לומדים,
בא קח חלק בהחזקת
עולם התורה ושמירה
על חיילי ישראל!

לא יוצאים לחופש בלי ביטוח חיים...

ביטוח החיים של החופש הוא
החזקת התורה בבין הזמנים

מי שמחזיק לומד אחד בבין הזמנים
זכאי לביטוח חיים משפחתי

כיפת ברזל
רוחנית
אישית

הצלה
מכל מרעין
בישין

חופשה
ללא
פיגועים

חופש
ללא
אסונות

גם השנה מוסדות הרב חיים
רבי שליט"א מקיימים לימוד
בית מדרש בין הזמנים, לימוד
ששומר על כלל ישראל מכל
צרה שלא תבוא - והכי חשוב,
שומר על בחורי החמד שיוכלו
לחזור לזמן אלול כבחורי
ישיבות...

[רבים וטובים עזבו את ספסל
הלימודים בגלל שלא מצאו
מסגרת טובה בימי החופש!]

עלות החזקת
בחור / ביטוח
360 ₪
בלבד!

סך המלגות
בבין הזמנים
האחרון,
עמד על
כ-100,000 ₪

התקשר עכשיו וקבל ביטוח חיים
והגנה מושלמת לכל המשפחה!

1700-700-770